

Magyarok Harding elnökjelölt előtt

Szeptember 18-dikán az idegen származású amerikai polgárok küldöttségeit fogadja a republikánusok elnökjelöltje. — Minden amerikai-magyar résztvehet a tisztelgésben.

Az Egyesült Államok egyik legfontosabb és legnépszerűbb városa lett az Ohio állambeli városról Ohio állam elnöke, Warren G. Harding, a republikánus párt elnökjelöltje, Ohio szenátora, aki amióta hivatalosan elfogadta jelölését, napról napra egyebet sem tesz, mint vendégeket fogad. Az ország minden részéből hatalmas küldöttségek tisztelgnek az elnökjelölt előtt, akik sokat emlegettek a front porchán a jelölés szociális beszédek, teszi a nagyhorderejű politikai kijelentéseket.

Szeptember 18-dikán ismét rendkívül népes lesz Marion városa. Ezen a napon tisztelgnek Harding szenátor előtt az "idegen származású amerikai polgárok", hogy az elnökjelölt programtervezetéből egyet-egyet megismerjék. Politikai körök véleménye szerint az idegen származású amerikaiak tisztelgése a kampány legnagyobb eseménye lesz, mert ez alkalommal rendkívül fontos kijelentéseket tesz az elnökjelölt. Az idegen származású amerikai polgárok körvonalát érdeklik a külügyi kérdések és így a békeszerződésről, a Nemzetek Ligájáról és a bevándorlási kérdéskörrel várható az országos érdeklődés nyilatkozatok.

A tisztelgésben, természetesen résztvehetnek a magyarok is. Az elmúlt napokban alakult meg Cleveland városában a "Harding for President Hun-

THE STATE BANK

378 Grand St., New York

HAZAUTAZÓ MAGYAROK, vagy akik hozzátartozóikat Amerikába akarják kizhozni, saját érdekükben cselekedzenek, ha ügyeik elintézését olyan bankra bízzák, melynek eddigi működése és vagyoni állása garancia arra, hogy a beléje helyezett bizalommal nem fog visszaélni, hogy lelkismeretesen és pontosan fogja ügyfeleit kiszolgálni.

PÉNZVÁLTASNAI ÉS KÜLDESNEL vigyázzunk — Sok pénzt spórolhatunk azáltal, hogy megbízható bankhoz fordulunk, mely tisztességes polgári haszonnal beéri és a legolcsóbb napiárakat számítja.

A State Bank 85 millió dollár vagyonnal és több mint száz ezer betevővel rendelkezik. Hogy a magyarságot is előlékenységgel és pontossággal szolgálhassa, mint az amerikai közönséget szolgálta, **MAGYAR OSZTALY** létesített, mely mindenben segít a hozzájuk forduló magyaroknak és személyesen vagy levél által megad minden felvilágosítást.

THE STATE BANK

378 Grand St., New York

MACSWINEY, HIR SZERINT HALDOKLIK

A barátai már lemondtak arról, hogy a corki polgármestert megmentsék az életnek.

Megerősítették a börtön őrség számát.

LONDON, szept. 12. — Az elmúlt este tíz órakor a következő orvosi jelentést adták ki a brixtoni börtönben szütyőzött corki polgármestert állapotról: "MacSweeney teljesen ki van merülve. Nevegy fejfejjéről és testi fájdalmaikról panaszkodik. Az öntudatát még nem vesztette el."

Egy másik hivatalosan meg nem erősített jelentés szerint, MacSweeney haldoklik. A barátai már lemondtak arról, hogy a corki polgármestert megmentsék az életnek.

MacSweeney most már harminc napja éhezik a brixtoni börtönben. A kormány elrendelte, hogy a börtön őrségének a száma megduplázódjék.

A börtön előtt tüntető írek száma apadt. Amíg két héttel ezelőtt ezekre rugott azoknak a száma, akik a brixtoni börtön előtt felvonulva és zongorázva hangosan követelték a corki polgármester szabadonbocsátását, addig az elmúlt éjjel csak tizenkét ir hazafi vonult el a börtön előtt és a járőröknek felhívták a figyelmét arra az égbekiáltó igazságtalanságra, amelynek a corki polgármester az áldozata.

A mai nap folyamán a legtöbb irországi katolikus templomban misét mondanak MacSweeney lelkiudvosságáért, és szabadonbocsátásáért.

Az Irish Self Determination League, a brixtoni börtönből szerzett értesülése alapján, jelentést adott ki, amelyben azt mondja, hogy MacSweeney nagyon nyugtalanul töltötte el az éjszakát. Nagyon fájt a háta és a karja, valamint éles hasi fájdalmak érezték a fejében.

Az elmúlt éjjel a szerencsétlen ember egyetlen egyszer sem szólalt meg a magával szembe fordított ágyán. A dében kiadott jelentés szerint a corki polgármester állapota rosszabbodott, sőt olyan célzások is voltak az ir főhadiszálláson kiadott jelentésben, mintha már haldokolna.

Sem tegnap, sem pedig ma délelőtt az orvosok nem engedték meg a családtagoknak, hogy MacSweeneyt meglátogassák. Az orvosoknak az a véleményük, hogy a látogatás, amely fokozná az idegkimerültséget, csak siettetné a halált.

A nővére, Anna MacSweeney, aki tegnap délelőtt látogatta meg a börtönt, a következőképpen nyilatkozott az újságíróknak: "Sohasem láttam szegény bátyámat annyira végtelen állapotban, mint ma délelőtt. Anynyira gyenge volt, hogy meg csak nem is olvashattam fel neki semmit és amikor kérdést intéztem hozzá, csak nagy megerőltetéssel tudott válaszolni. Az aera olyan szűk és sápadt, mintha már is halott volna."

Agyonlőtt a sheriff egy ittas magyart. (Folytatás az 1. oldalról)

helybeli Memorial kórházba, ahol reggelre kiszáradt. G. O. Garver koronara a halottkém vizsgálata megtörtént után úgy döntött a tanuvallosások alapján, hogy Backus sheriff jogosan használta a fegyvert.

Azt hiszem, hogy Kocsis agyonlövésével Cowie és a magam életét mentettem meg, mondotta a sheriff. — Nem szivesen tettem, de le kellett lőnom a szerencsétlent!

Kocsis nő és családja ember volt. Nyolc gyermeke van életben.

Gépjegyek véres szerepe Trieszt utcáin. (Folytatás az 1. oldalról)

vették a gyárat, kitérték a vörös lobogót a gyár épületére és kijelentették, hogy most már kommunista alapon fogják vezetni a telepet.

A nap folyamán ezekben a városokban zavargások voltak. Azonban Triesztben volt egyik városban sem mert a kormány katonai csapatokat kirendelni a sztrájkoló munkások ellen.

Triesztben a munkások a százszoros értelemben harcba levertek a katonai csapatokkal. Gépjegyekkel, fegyverekkel, bombákkal voltak ellátva, a sztrájkoló munkások ellen.

KELL A PÉNZ OTTHON

azt olvashatják az amerikai magyarok sok-sok ezer levélből, a melyek most — hogy a bojkott véget ért — elkészve érkeznek az óceánjárókkal Amerikába.

OLCSÓ A MAGYAR PÉNZ ezidőszert Amerikában és így a korona szerfölött alacsony árfolyama következtében könnyen segíthet óhazában élő rokonain, ha most küld nekik pénzt.

SÜRGÖNYILEG VAGY POSTÁN gyorsan ér Magyarországra a pénze — akár hozzátartozóinak, akár bankba küldi — és azt egy fillér levonása nélkül teljes összegben fizetik ki, ha az óhazai pénzküldeményeivel ennek a közismert bankárnak címére ír:

KISS EMIL, Bankár
133 Second Avenue, New York, N. Y.

CSALÁD TAGOK KIHUZATALA

4% KAMAT DOLLÁR BETÉTRE

A lengyelek feltételei mérsékeltek. (Folytatás az 1. oldalról)

bergnél a bolshevikék a maguk állítása szerint két agyut és száz foglyot zsákmányoltak.

BERLIN, szept. 11. — A Kiel esatonra parancsnoksága utasítást kapott, hogy munióit szállító hajókat a Keleti tengerből ne engedjen át a csatonán a Balti tengerbe. Az utasítást ebben az értelemben hirtelenséggel a német kormány adta ki. A Vossische Zeitung szerint a

ros munkáskörzetében elbarrikádoztak magukat a kijelentették, hogy minden katonát lőnek, aki a határvonalat átmeri lépni. A lélelőtt harcok voltak a gyarak vidékén, amelyekben két munkás meghalt és tizenöt megsebesült. A kormány arra vonatkozólag nem adott ki jelentést, hogy a katonák közül elvesztette-e valaki az életét avagy pedig megsebesült-e.

A helyzet izzó s a jövő bizonytalan. Sem a munkaadók nem akarnak engedni az állás-pontjukból, sem pedig a munkások a követeléseikből.

német kormány nem teljesítette a francia nagykövetségnek azt a kérélmét, hogy cserébe kérészi a csatonán a munió szállító Dorris hajót. A hajó a csatonra mellől visszafordult. Azoknak az orosz szoviet katonáknak a számát, akik a lengyel nyomás elől porosz területre menekültek, 53 ezerre teszik. A németek ezeket tíz fogolytáborban internálták. Kelet Poroszországon vagy tíz ezernyi lengyel katonaság is kénytelen volt a fegyvert letenni, akiket a német a németek szintén fogolytáborokban tartanak.

Columbia

MAGYAR LEMEZEK

Ime két pompás lemez, mihez hasonlót még nem készítettünk. 10 INCHES — \$1.00.

E 4671 Alföldi magyar lakodalm. 1-6 rész és 2-ik rész. E 4672 Alföldi magyar lakodalm. 3-ik rész és 4-ik rész.

Bizonnyal volt már lakodalmom. És emlékezem még, mily pompásan mulattak; mily bájos eset volt, vig cigányzó és hangos dinonánom mellett ünnepelek ősi régi szokások szerint, amik annyira jellemzik a magyar lelkületet. E két Columbia lemez visszaidézi mindama kedves, bájos emléket, bus, bánatos

EZEK A LEMEZEK POMPÁS NASZAJANDÉKOT ALKOTNAK. E 4673 Cigánycsárdás. 1-6 rész és 2-ik rész. Klarinet és cimbalom. E 4211 Ott ahol a Maros víz. Induló. Lent a falu végén. Induló. Zenekar.

E 4451 Arva róza virágzik a hegy alján. Temetőben álltál meg legelőbb. Dobos, tenorista.

Kérje a nemzetközi hangszer-lemezek új árjegyzékét. Minden Columbia üzlet szivesen eljásza Önnek ezen lemezek bármelyikét teljesen díjtalanul. Magyar zenedarabok árjegyzékét is készséggel adja. Kérjen tőle.

Ha lemezeket vásárol, kérjen Columbia lemezeket és mondja meg a számot. Vigyázzon, hogy minden lemezen rajt legyen a védjegy. COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Legujabb Columbia lemezek és gépek nagy választékban kaphatók

Mészáros József

legnagyobb és legmegbízhatóbb magyar Columbia Gramofon és lemezüzletében.

Főtulzet: 8321 Woodland Ave., a Woodland és Buckeye Rd elágazásánál. Fióktulzetek: 3131 Lorain Avenue, 11611 Buckeye Road, Cleveland, O.

ELINDULTAK MÁR FELHŐSZAKADÁS PETROGRÁD FELÉ PUSZTÍTOTT AZ APRÓ OROSZOK NYUGAT-OHIOBAN

Szombaton hagyta el New Yorkot a Yomei Maru gőzös. — Magyar hadifoglyok a hajó szolgálatában.

Nem viszik Franciaországba a kis "vörösöket".

NEW YORK, szept. 12. — Az Amerikai Vörös Kereszt döntése szerint, az elmúlt szombaton kifutott a new yorki kikötőből a Yomei Maru nevű japán gőzös, mely mintegy 900 orosz gyereket szállít vissza Petrográdba. A gyerekek, tudvalevőleg Vladivosztokban szálltak hajóra és többek között mintegy negyven szibériai magyar hadifoglyot utazik velük, mint a Vörös Kereszt megbízottai.

A magyar hadifoglyok, akiknek az a feladatuk, hogy utközben felügyeljenek a gyerekekre, buscut mondtak Amerikának és ők is egész Petrográdig utaznak, ahonnan nyitva áll majd előtük az út hazafelé.

A gyerekek, a magyarokkal együtt, Fort Wadsworth-ban szállásolták el az indulás napjára, ahol egyben fellásadtak a kis oroszok, mert arról értesültek, hogy az amerikaiak nem Petrográdba, hanem Franciaországba akarják szállítani őket.

A Vörös Kereszt úgy döntött az ügyben, hogy a gőzös nem Bordeauxba, hanem Kopenhágába szállítja a gyerekeket, a kik aztán egyenesen Petrográdba utaznak.

A RÉSZEG-FARMER Mindenáron be akarta rugatni lovát is, mire a ló oldalba rugta s most a farmer kórházban fekszik.

CINCINNATI, O., szept. 13. — Egy Karl Huber nevű farmer nem tudott semmiképpen sem beletörödni a prohibícióba. Hogy így, meg úgy, ő mégis iszik. De nem csak ő, hanem a lóva is. A barátai jelenlétében akarta bebizonyítani azt, hogy a lovát tudja berugtatni. Előbb a házilag készült whiskeyvel leitta magát, aztán pedig próbálta a whiskeyt beleönteni a lóba. Egy ideig ment is a dolog, de aztán a ló megbömbölgött valán megrészegedett, szóval a ló úgy oldalba rugta, hogy Karl Huber, most már józanul ugyan, a kórházban fekszik s ott törheti azon a fejét, hogy érdemes a prohibíció ellen a lóval kísérletezni. Mi helyre meggyógyulok, eladom a lovamat — mondta a kórházban.

DEBS TILTAKOZIK MacSweeney kibabadítására buzdítja az angol munkásságot.

DUBLIN, Irorság, szept. 12. — Arthur Griffith, az ir függetlenségért küzdő Sinn Fein párt megalapítója, kábeltáviratot kapott Eugene V. Debs-től, az amerikai szociálisták elnöke, aki tíz éve van elítélve az atlanti szövetségi börtönben van. Debs tiltakozik a táviratban MacSweeney corki polgármester fogságban tartása ellen s arra buzdítja az angol munkásságot, hogy ne elégedjék meg a tiltakozással, hanem kényszerítse a kormányt MacSweeney szabadonbocsátására.

WILSON ÉS A ZSIDÓ KÉRDÉS. Az elnök Wise new yorki rabbihoz intézett levelében azon reményének ad kifejezést, hogy kelet Európában a zsidó üldözés meg fog szűnni.

NEW YORK, N. Y., szept. 12. — Wilson elnök a kelet és közép-európai zsidó kérdéssel kapcsolatban levelet intézett Stephen S. Wise new yorki rabbihoz, amelyben a többi között azt mondja, hogy "az Egyesült Államok kormánya a legkönyvetlenül reméli, hogy a zsidó üldözések minden országban minden időkre megfognak szűnni. A levelet szeptember tizedikén küldte el az elnök s ma került felolvasásra a zsidó kongresszuson.

Nagyon örülnék annak — írja az elnök a levelében — hogyha Ontól arra vonatkozólag értesítést kaphatnék, hogy kelet Európában a zsidó kérdéssel szemben a megértés állás-pontjára keszdenek helyeskedni.

A levelében, amelyet az elnök Wise rabbinak levelére válaszképpen küldött, az elnök a többi között meg ezeket írja: — Rendkívül mélyen érintett leveleink az a része, amelyben közli velem, hogy micsoda megpróbáltatásokon kell a zsidóknak kelet Európában keresztül menniük. Nincs az a amerikai, bármilyen legyen is a faj származása vagy vallása, aki ne érezze részvétét a kelet-európai zsidók iránt, akiknek nemcsak a háború terheit kell továbbra is viselniük, hanem azokat a szenvedéseket, amelyeket igazságtalanságul mérnek rájuk az ottani kormányok és népek.

MEXICO PÉNZÜGYEI. General Alvarado, a mexikói pénzügyminiszter, aki jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik, a new-yorki Bankár Clubban tartott beszédekben kifejezte, hogy Mexikónak legalább is 75 millió dollár amerikai tőkére volna szüksége, hogy zállt kereskedelmi és ipari helyzete megszüárduljon.

Hogy válasszam el a bébit?

Ez egy súlyos probléma sok anyának. Az elválasztásnak fokozatosan kell történni — körülbelül hét hónapos kortól kezdve, egy vagy két cuclis-üveget adva naponta, melyet azután fokozatosan szaporítanak, míg a teljes elválasztás megtörtént.

oly annyira hasonlít az anyatejhez isben és könnyen megemészthetőségben, hogy felváltva adható anyatejjel és szükségessé válik az elválasztás. EAGLE BRAND a LEGJOBB asztali és háztartási célra — cukrot és tejet takarít meg — olcsó és kellemes íst ad mindennek amihéz használják. Vegyen egy dobozzal még ma és próbálja custard vagy dara-puddinghoz. Egész biztosan szeretni fogja.

Irjon ingyenes Baby Book című magyar füzetünkért és táplálási utasításainkért, abban megtalálja, hogyan kell a bébit elválasztani.

THE BORDEN COMPANY NEW YORK. Alapítva 1897-ben.

Vágya ki ezt a szelvényt. Kérjeme meg melyik könyveket akarja és adja postára MEG MA.
Mrs. _____ City _____
Street _____ State _____
Baby Welfare Book Recipe Book No. 9

... küldje ált...

... küld betétet, ... vét legrovidebb

... hajójegyet ná... hitelesítéseket

... ztatni, mi kiho...

... at el akarja inl... hozzánk.

... ezze el nálunk. ... znet bármikor

... felvilágosítás... kézésére állunk.

BANK

... nök, ... KÖZLET: ... ECOND AV. ... ER 83rd St., ... CITY

... gelső alkalommal ki... lának az alkalmk... zomban otthon kény... maradni s azok a hi... gy a németek nagy... ben hagyták el máris... at, bizonyításra nem... lo képtelenségek.

nik a nép... erikába.

... 20.000 bevándorló... a mult héten.

... RK, szept. 13. — A... evándorló hátráltat... rikából Európába ké... k indulását. Oy nagy... rkelemek bevándorlók... szágba, hogy az ellis... bevándorlási állomás... vizsgálatra befogad... egyzsere, ennél fogva... bevándorlónak a hajón... gelme, emiatt a hajó... vissza, a tervezett idő...

... héten több mint 20... ndorló érkezett s ezek... 000-nek a megvizsgá... a hétre maradt.

A MEXIKOI... AZ AMERIKAI

S, Tex., szept. 13. — A... o nevű mexicói, jómó... s angolul is beszél... rta meggyőzni McClu... merikai barátját, hogy... an olyan tisztességes... erika. Businessben is... nakán életben, politi... ugy, mint társadalmi... gy. Az amerikai ezt... ont nem fogadta el... olásra került a (sor... gy orra verte a mexi... az orrát belapította... első fogait kitérte, ... ijedében a mexi... tette a beszélő képes...

ES A... BÉKESZERZŐDÉSEK.

ON, szept. 11. — A... Liga most rendez... lá kiadás végett azo... so szerződéseket, ami... a egyezménye értelme... tás végett megkapott... lések képekben Norvé... dországot, Dániát, An... ánt, Belgiumot, svaj... ciacországot, Görögor... lasországot és Bulgá... dik első sorban.

... rszág londoni diplomá... vője is értesítette a... gyve Németország is... en olyan szerződés... terjesztani, amiyenek... ga alkotmányának 18... za rendelkezt.

COMPANY, INC.

ANNA... NESEN

BA

... 22-ÉN... \$175-től 3200... \$125

... men: ... ORK, N. Y.

Európából

Ha utlevele nincs, küldje meg azonnal négy da-
nyfényképet a rövid idő-
meg fogjuk Önnek ut-
szerezni.

Ha küld általunk, Ma-
gon levő hivatalunkunk
ki fogja azt fizetni,
helyezünk bármely óha-
gy a Postatakarékpénz-
számlára.

Ha készséggel megadunk
adatok. Irjon, vagy jöjjön el

KAR 39 Cooper Sq. NEW YORK.

Ha kórházba szállították, a
kost élet-halál közt lebeg.

NYELVI SZELVÉNYZÉS
A nyelvi szelvényezés, egyelő-
re a legújabb módszer, melynek
segítségével a legnehezebb meg-
értésű szöveget is könnyen meg-
értjük.

GLE REGALIA CO.
Koch Deane tulajdonos
125 Nassau St., New York City.

BIZTOSAN
Az utazás során minden kockázatot
biztosítjuk ki az
AY TESZTEREK & L
KÜLDÖK útján küldött
be és hajóra mindig
biztosítjuk az
150 SECOND STREET
PASSAIC, N. J.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

Vérbefulladt a Labor Day-i ünnep.

Gyilkosság McKeesrockson. — Magyar ember a gyilkos, — magyar az áldozat. — A veszedelmes szomorú vége. — A gyilkos jégvágyó. — Nem menthette meg fiát az anya.

Megszökött a gyilkos

Hiába nyomozza a véres eset hőseit a rendőrség. — Eltemették a szerencsétlen áldozatot. Hiába érkezik Magyarországból a meggyilkolt ember ifju menyasszonya.

A McKees rocksi magyar ne-
gyedet nagy igazságtalanságban tar-
tó és a magyar névre homályt
borító, ségény hozó gyilkos-
ságot történt Labor Day ünne-
pén, amely gyilkosságának sze-
rencsétlen áldozata, özvegy édes
anyának egyetlen fia már ott
pihen a föld szivvel a mckees
rocksi sír hantjai alatt, a gyilkos
megszökött magával vitte
iszonytató sekeledetének le-
moshatatlan bűntudatát és a
mardosó lelkiismeretét.

A Bereg megye kisdobronyi
illetőségű 30 éves ref. vallású
Legesa József és szintén be-
regmegyei, Daróc községbeli il-
letőségű Kókényi Sándor majd-
nem másfél évizót óta testi-
lelki jóbarátok voltak, kik csak
nemrég költöztek McKeesrock-
ra Pittsburgh Hazelwoodról. A
két jóbarát soha nem ellense-
gkedett, sőt az öket ismerők
tanúbizonyosága szerint, a leg-
melegebb és legbensőbb barátsá-
g kötötte őket össze.

Szept. 6-án, Labor Day ün-
nepén is együtt volt a két jó-
barát a Legesa lakásán Mc-
Keesrockson, a 343 Helen Str.
alatti ház 3-ik emeletjén. Kő-
kény is ugyanezen hában lak-
ott egy emelettel lejjebb.

A két barát bizonyosan ar-
gumentált egymással valami do-
log fölől, mert szóváltás után
Kókény lement az ő saját laká-
sába és onnan hívta magához
Legesát, hogy jöjjön le, ha van
bátorsága. Már ekkor Kókény a
kezeben szorongatott egy jég-
vágót és azzal várta az emelet-
ről lesiető barátját. Ez bár
tudta, hogy a veszedelmes
siet, mert kétségtelenül ittaso-
k voltak valamennyire mind a ket-
ten, mégis vakmerően lement,
hol már a lépcső alján várta
öt a gyilkoló eszközök barátja.
Legesán védni akarván fiát,
szintén leaszalad a lépcsőn és
kezével eltakarta fiát, az a
gyilkos tör mégis megtalálta az
áldozatot, mert oly gyorsan
mint egy azeppallant, Kókény
Sándor szíven szarta barátját,
Legesa Józsefet, ki ott az édes
anya karjai között egyetlen
söhajjal kilehelte lelkét.

A gyilkos feleségének ször-
nyű oseeledetének tudatára,
elmenekült a tett színteréről és
mai napig biztonságban rejtő-
ködik. A rendőrség minden kö-
vet megmozdított elfogatására
és alig van kétség a felől, hogy
rövidesen kére is kerül.

A szerencsétlen halál áldo-
zatul esett ifju ember temetése
a mckeesrocksi magyarság nagy
résztve mellett a hó 9-én ment
végbe. Dr. Harsányi Sándor
homesteadi és vid. ref. lelkész
megrázó és tanulságtejes gyász
beszédet tartott a ravatal mel-
lett, erős szavakkal mutatván
rá egyes magyar emberek alva-
sony szenvedélyének hódoló
mulozására és arra, hogy az
ilyen esetek mennyire szegyet
hoznak a magyar névre az ame-
rikaiak előtt. A lelképásztor
kért a magyarokat, hogy tart-
sák tisztán testüket, lelküket
és ne keressék az olyan szóra-
koszokat, hol lelkük elcsúsz-
tatja a kárhozatba. Majd elbusz-
tatta a szerencsétlen halál ál-
dozatját gyászba borult özvegy
édes anyjától, öz. Legesa Ist-

A Gillette Safety Razor

A borotválkozás korszerű módja

MINDENÜTT a világon a fér-
fiak manapság kényelmet
szereznek maguknak Gillette Sa-
fety Razor használatával.

Az az egyetlen borotválási
készlet, mely biztonság és kény-
nyesen használható mindenki által.
Gyakorlat nem szükséges. Csak
felveszi a Gillette-t és borotvál-
kozik.

A finoman edzett kétélű vé-
kony Gillette kés a leggyűsebb
borotválási eszköz, melyet vala-
ha feltaláltak. Nem kell élesíteni,
nem kell fenni. Mind a két éle
sok borotválás után élmes marad.

Hogy legjobb eredményt érjen
el, dörzsölje meg egy jó darab bő-
rön ép úgy, mint az egyszerű
borotválkozásnál. Tartsa a borotvá-
lót könnyedén. Hajlítsa meg a

fogót, hogy a kés a szakálra ke-
rüljön és rövid húzásokkal borot-
válkozzon. Ha nagyon simára
akar borotválkozni lazítsa meg
egy kicsit a fogót.

Ön élvezetnek fogja találni a
Gillette-kés napenkénti haszná-
latát. Utána az arc hűvös és friss
marad.

A Gillette-ről az első tekintet-
re látható, hogy jó minőségű bo-
rotváló készülék. Gyönyörűen
van kidolgozva és nagyon csinos
tartóban jön.

A Gillette Safety tudományos
tökéletessége hosszú évek munká-
ja és nem utánozható.

Kérje kereskedőjét, hogy mu-
tasson Önnek egy Gillette-t, ami-
lyet 20.000.000 ember használ a
világ minden részében.

Nem kell fenni — Nem kell élesíteni.

Gillette Boston

Amesbury, Mass. U.S.A.

Canadian Agency: Montreal, Quebec.
New York: 15 St. Andrew St., New York.
London: 15 St. Andrew St., London.
Chicago: 15 St. Andrew St., Chicago.
Cleveland: 15 St. Andrew St., Cleveland.
Buffalo: 15 St. Andrew St., Buffalo.
Pittsburgh: 15 St. Andrew St., Pittsburgh.
Philadelphia: 15 St. Andrew St., Philadelphia.
San Francisco: 15 St. Andrew St., San Francisco.

ELLIS ISLANDI HIREK

E hó 10-én érkezett a Tenny-
son hajóval, mint első osztá-
lyú utas New Yorkba, Rio de
Janeiroból, Rosenkranz Tilly
asszony. Nem akart közvetle-
nül ide utazni. Az volt a szán-
dék, hogy Barbados szigetén
hajót cserél, és Kanadán át
igyekezik az Egyesült Államok-
ba vissza férjéhez. Rosenkranz
német születésű asszony
ugyan, de nem voltak aggályai,
hogy ebből kifolyólag kellemet-
lenései származhatnak, mert
utlevél, a Rio de Janeiroban
székelő angol konzul által sa-
bályszerűen láttatkozta volt.

Barbadosba érkezve, néh e-
sékly meglepetésre azt kellett
tapasztalnia, hogy a braziliai
angol konzul láttatkozása nem
ment őt meg minden kellemet-
lenségtől. Barbados angol gyar-
mat levén, az ottani hatóságok
nem engedték őt partra száll-
ni, hogy ott egy Kanadába in-
duló hajót bevárasson, hanem
kényszerítették, hogy utját a
Tennyson hajón folytassa New
Yorkba. Ezt az eljárásukat av-
val indokolták, hogy Rosen-
kranz utlevelét a "Gyarmati
titkárné" (Colonial Secretary)
nem láttatkozta. Hiába erősitte,
te, hogy a braziliai konzul is-
mételten biztosította őt arról,
hogy az ő láttatkozásán kívül
semmi egyéb láttatkozás nem
lesz szükséges. Nem használt
semmiféle protestálás és kény-
telen-keletlen, a Tennysonnal
New Yorkba kellett utaznia,
hol a bevándorlási tisztviselők,
mint ellenséges idegen nőt visz-
tartották és átszállították Ellis
Islandra.

A bevándorlási tisztviselők
eljárásukat azzal is igazolták,
hogy Rosenkranz, akinek
nincs New Yorkba szóló utle-
vel, a Kanadai kormányk
Ellis Islandon állomásozó be-
vándorlási inspektora, O. Sul-
livan a vizsgálo bíróság előtt
kijelentette, hogy a kanadai
kormány a legszigorúbban meg-
tiltotta német alutalponak Ka-
nadába való utazását, minél-
több a vizsgálo bíróság kény-
telen volt Rosenkranzt kizárni,
még pedig azzal a döntés-
sel, hogy Braziliába kell de-
portálni. Az asszony ekkor
azért könyörgött a vizsgálo bi-
róság előtt, hogy ne küldjék
vissza Braziliába, hanem en-
gedjék Németországba utazni,
hol szülei laknak, de a vizsgálo
bíróság megtagadta kérését,
mert a törvény betűi úgy ren-
delkezik, hogy minden depor-
tált egyént oda kell vissza küld-
ni, ahonnan ide jött.

Rosenkranz fellebbezést je-
lentett be. Fellebbezésében ki-
emelte, hogy 1914-től 1920-ig
New Yorkban a W. 73-ik utca
162 szám alatt lakott férjével
együtt, mint ellenséges idegen
szabályszerűen lajstromozva
volt, sohasem fejtett ki semmi-
féle ellenséges jénykedést és
semmiféle gyanura sem szol-
gáltatott okot. F. évi március
hóban Rio de Janeiroba utaz-
zott, egy ott lakó nagybátyja
és nagybátyja látogatására; a
braziliai angol konzult terhelte
a felelősség, ki előmozdította
öt figyelmeztetni, hogy a Colo-
nial Secretary láttatkozása is
szükséges stb. Összes felhozott
alapos indokai sem használtak,
mert a felsőbb bevándorlási
hatóság elvetette a fellebbezést
és az asszonynak Braziliába
való visszaküldését rendelte el.

Wallis bevándorlási biztos,
megajánlta a már egy hónap
óta Ellis Islandon szülődő asz-
zonyt. Telefonon hívta fel a
Washingtoni felsőbb bevándor-
lási hatóságot, megmagyarázta
az égbeköltő, igazságtalansá-
got, melyt az angol hatóságok
az asszony utlevelének láttato-
zása körül elkövettek és enged-
élyt kért az asszony számára,
hogy Németországba utahas-
son. Végül távirat érkezett Ellis
Islandra Washingtonból,
melyben a felsőbb bevándorlási
hatóság megengedte Rosen-
kranz német, hogy Németorszá-
ba utazzon. Négy hetig tartó
tengeri utazás és egy hónapig
letartóztatás után, végre meg-
szabadul, hogy a legelső indu-
ló hajóval Németországba utaz-
zon.

Mire van szükségünk.

A legtöbb ember azt mondja, hogy csak
egészségre, mert ha ez van, úgy van munkája,
van pénze és mindene, amire az embernek szük-
ségsége van. Igaz, hogy az egészségre mindnyá-
jainknak szüksége van, de amíg az megvan, ad-
dig kell gondolkodnunk arról, hogy ha megbe-
tegszünk, hát mire lesz szükségünk. Erre csak
egy válasz lehet és pedig az, hogy nagy szük-
ségünk van egy jó Betegsegélyző Egyletre, a
mely betegségeink ideje alatt anyagi segítség-
nyújtást nyújt.

A BRIDBEPORTI RAKÓCZI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

már 34 éve segívezi tagjait úgy betegség, mint
csunklás, valamint halál bekövetkezése esetén
és pedig hat dollár betegségekben és 1000 dol-
lár haláleseti segélyben részesíti az elhunyt
örököseit.

Ha tehát Ön is, kedves honfitárs, gondolja,
hogy szüksége van, vagy lesz szüksége egy jó
betegsegélyző egyletre, egész bizalommal for-
duljon a **Rákóczi Magyar Betegsegélyző Egylet-
hez**, mely szívesen lát minden magyart 16 évtől
50 éves koráig.

A tagok gyermekeit is biztosíthatják a
Rákóczi Egylet 20 cent havidi ellenében, az
egylet fizet a szülőknek temetési költség címén
150 dollárt. Gondolja meg, sehol sem kaphat
gyermekének olcsóbb biztosítást. Gyermekeit 2
éves kortól 16 éves korig beírathatja, csak 10
cent a beállási díj.

**OSZTALYOK ALAKITHATOK 15 TAG-
GAL AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK EGESZ TER-
ÜLETÉN.**

Irjon bővebb felvilágosításért.
Az egylet címe:
**A BRIDGEPORTI RAKÓCZI
MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ
EGYLET**
624 BOSTWICK AVE.,
BRIDGEPORT, CONN.

festeni az égboltot. Ekkor érték oda a kis szikla-
öbölbe. A galva esakugyan ott várt rájuk. Sir Percy
jelt adott, a hajót erre közelebb kormányozták és
ekkor két magyar angol hajóst az a szerencse ért,
hogy mylavdyt a fedélzetre vihették.
A legénység, amely szükségképpen be volt
avátva ura titkába, de amely a rajongó ragaszkó-
sággal állt a hajó mellett.

Ha tudni akarja, hogy eddig soha
nem illent úgy rá az a név: Európa legszerencsésebb
asszonya.

Olyan eset ez is, mint amikor a vak vezetett
gyátré villán és ez úgy érezte, hogy eddig soha
nem illent úgy rá az a név: Európa legszerencsésebb
asszonya.

Ha tudni akarja, hogy eddig soha
nem illent úgy rá az a név: Európa legszerencsésebb
asszonya.

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A DRAKES, CONGO ÉS VIDÉKE MAGYAR REF. EGYHAZ KÖRÉBŐL.

Közi: Vécsey A. Jenő ref. lel-
kész.

Istenizistület.

Szeptember hó 19-én rendes
istenizistülettel reggel 10 órakor.
Utána rendkívüli egyházközségi
közgyűlés, amelyen nagyon
fontos egyházi ügyek lesznek
tárgyalva s így minden egyes
egyháztag jelenléte kívánatos.

Szeptember hó 18-án, azaz
szombaton délután 2 órakor
rendkívüli presbyteri gyűlés az
iskola helyiségben.

Sikerült multság.

Az egyházközség nyári mu-
latsága folyó hó 5-én lett meg-
tartva, dacára az esős időnek
a legnagyobb sikerrel. A tiszta
jövdelem 271 dollár és 36
centtel gyarapítja az egyház
pénztárát.

A multság programja a kö-
vetkezőkből állott: A társas-
ebédet az egyház lelkeséje imá-
lyal nyitotta meg, amelyen kö-
vetően nyolevanan vetek
rúszul. Az ebéd alatt Titka Já-
nos, Lengyel István, id. Al-
mássy András, id. Dudás Péter,
Urbán József és Végő Gyula
a Hollisteri Magyar Reformá-
tus énekkar vezetője mondot-
tak sikerült beszédeket és az
énekkar adott elő több szép
énekszámot, végül az egyház
lelkésze ismertette a hazai ref.
egyház rettenetes helyzetét. Az
ebéd végével az ifjuság
táncra kerekedett és a Titka
Péter zenekara mellett éjjeli
órának folyt a vidám szórako-
zás.

A multság siker érdekében
a következő egyháztanácsosok

ERTESESÍTÉS.

Canonsburg és környéke magyarsá-
gát tiszteltetű értesítjük, hogy
Badin Mátyás ur fel van halmoz-
va lapunk részére előfizetéseket fel-
venni és szabályszerűen nyugtázni.
Tisztelettel
Bartek János,
a pittsburghi iroda vezetője.

SANTAL CAPSULES MIDY

MÓLYGÁ
GYULLADAST
ÉS GYENÉST
GET KÍGYÓGYIT
24 ÓRA ALATT
Minden
capulán
rajta van
a név
és iszközben
utaztatottól.

BETEG EMBEREK

Nagy gyakorlatomnak betegsein látják a
hasznát mert én mindenki egyedül kezelik.

A sok éves gyakorlatom folytán abban a
helyzetben vagyok, hogy ideig, időt és kompi-
kált bajoknál tudományos villanyos módszer
alkalmaznak olyan esetekben, amikor más
gyógykezelés nem sikerül és így módon sok em-
bert mentettem már meg műtéttől.

Ha mindezt képtelen volt bajra segíte-
get kapni és már kétségbe esztél, ne essék
kétségbe. Látogasson meg és kérje ki tanácsom-
mat bajra vonatkozólag. 12 éves gyakorlatom
van orvosi és sebészeti terén, melyből alább el-
keresem kezeletm mindenféle krónikus, ideges
és komplikált bajokat.

Ne felejtse el, ha baját elhanyagolja, vára-
kozik és rosszul kezelteti magát, úgy nagy baj-
ba kerülhet. Szükség esetén a-éje ki egy gyar-
sított orvost tanácsot.

Bármilyen ideig, ideg, vér, máj, vagy más
— nehezen gyógykezelhető és komplikált — ba-
joknál kérje ki ingyenes tanácsomat. — ÖT
KERESSENI GYÓGYULAST, AHOL AZT MEG-
TALÁLJA.

Vasárnap és Ünne-
pnapon D. E. 10 és 6. u. 2
óra között.

DR. RUSSELL

176 E. Jefferson Ave., Woodward Ave.-től kelet-
re egy ajtó. DEROT, MICHIGAN.

ERTESESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük Lorain,
Elyria, Painesville, Ashtabula,
Fairport Harbor, Conneaut, Ohio,
valamint Erie, Pa. és környékén
lakó előfizetőinket, hogy Mezey
Imre volt képviselőnk halála követ-
kezőleg nevezett területet Farkas-
svaszy, Zoltán ur akroni irodak-
szentek vette át, a ki ottani olva-
sainkat rövidesen meg fogja látog-
tatni.

**A SZABADSÁG
KIADÓHIVATALA.**
213-16

BANK ÉS PÉNZ-UTALVÁNYOKAT

péNZ átküldésére Magyarország, Csehszlovákia, Románia min-
den részére a legjobb árfolyamon eladunk.

**MAGYAR ÉS MAS KÜLFÖLDI
BANKJEGYEK KAPHATÓK.**

LÁTOGASSON MEG HELYI IRODÁNKBAN:

2048 E. Ninth St., Cleveland, O.

Vagy írjon anyanyelvén a következő címre:
FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT
AMERICAN EXPRESS COMPANY
65 BROADWAY, NEW YORK.

Figyelem! Szenvedő nők és férfiak!

Dr. E. F. Colhouer

717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.
Mindén betegséget, újat és régit — les-
jobb tudományos módszerrel kezelik.
Érdem: minden kénylenemmel és leg-
jobb tudományos készülékkel van fu-
szárolva. Legnagyobb specializált kórházunk.
Legnagyobb tapasztalatunk és leg-
jobb tudományos módszerrel kezelik.
Érdem: minden kénylenemmel és leg-
jobb tudományos készülékkel van fu-
szárolva. Legnagyobb specializált kórházunk.
Legnagyobb tapasztalatunk és leg-
jobb tudományos módszerrel kezelik.
Érdem: minden kénylenemmel és leg-
jobb tudományos készülékkel van fu-
szárolva. Legnagyobb specializált kórházunk.

Rendelői órák: D. e. 9-től este 8-ig. Vas árnap d. e. 10-től d. u. 2-ig.

PÉNZKÜLDÉS AVAGY BANKUTALVÁNY

MAGYARORSZÁG bármely részére a legolcsóbb napi árfolyam
mellott.

GYORS, PONTOS ÉS BIZTOS KIFIZETÉS

UTLEVELET megszerezhető a legrovidebb idő alatt, ugyisintén
adóigényét elintézzük.

CALADAJKA kizsátozóhoz szükséges okmányokat elkészítjük.
HÁJÓJEGYEK az összes vonalakra.
KÖZJEGYZŐI, Telekkönyvi, Árvaszáki vagy óhazai peres ügyben
forduljon hozzánk bizalommal; lelkiismeretes és pontos elin-
tesztésért keszeledünk.

Ha tudni akarja a korona igazi árát, kérdeszen meg hennünket.
Herzog József ur, cégünk beltagja európai tartózkodása
alatt a kifizetéséről a betétkönyveket és nyugtákat személyesen
hozza magával.

I. HERZOG & CO.
534 W. North Avenue Chicago, Ill.
Telephon: Diversey 5428.

Hajójegyeket
Minden kikötőbe és hajóra mindig kaphat.

Utlevelét
gyorsan beszerzi vagy meghosszabbítja.

Hozzátartozóit
olcsón és bárholon kihozatja az óhasából.

Óhazai ügyeket
szakaszerien és kifogástalanul intézi el.

Pénztét olcsóbban
Mint bárhol és gyorsan küldi el.

Chicago legismertebb magyar bank, pénzküldő
és közjegyzői irodája.

L. KAUFMANN & CO.
114 North La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Franklin 5722 Tel. So. Chicago 2884
Nyitva naponta este 8-ig. — Vasárnapon 9-1-ig.

Gazdag, vörös vér

60 egészséget jelent. Nuga-Tone egy
támasztó hatáson orvososság, mely
gazdag, vörös vért ad, erős, birt-
idegeket épít fel úgy férfiak, mint
nők részére. Harmadik év óta sok e-
ress használják teljes sikerrel. Nyolc
különféle szer összetétele ez az or-
vososság, amely az emberi természet
különböző részeibe hatol be. Nuga-
Tone kitűnő étvágyt szerez, előse-
gíti az emésztést, a belek rendszer-
működését, tisztítja lélegzetét, biztosít
és segíti abban, hogy elvesztett sú-
lyát visszanyerje és új életet ad a
testnek. Pompás, egészséges arc-
színt kap. Vágyja ki az alatti angol
szókat: vigye magával a patikába,
ahol majd kap egy üveg Nuga-
Tone-t. Használja egy néhány napig
és ha nincsen melege, vigye
vissza a patikába, ahol pénzt vissz-
számlálja.

Drugsist: You can get Nuga-Tone
from your jobber or from the National
Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chi-
cago. Absolutely guaranteed. Retail
price \$1.00.

